

I když Binetův test byl primárně určen pro účel bezprostředně vázaný na vzdělávání a týkal se určité skupiny dětí, jeho postupné úpravy směřovaly v rukou metodologů psychologického výzkumu ke stále přesnějšímu měření teoreticky vymezeného konstruktů inteligence. Binetův test, jeho další úpravy i řada jiných inteligenčních testů jsou určeny pro individuální administraci.

Mezi testy cíleně vytvářené pro přijímací řízení na vysoké školy lze uvést testy SAT (Scholastic Assessment/Aptitude Test) nebo ACT (American College Test) ve Spojených státech. Tyto testy jsou administrovány skupinově a podle Atkinsonové (viz výše citovaná *Psychologie*) jsou označeny za testy obecné inteligence. Oprávněnost jejich užívání v rámci přijímacího řízení je prokazována korelacemi se studijní úspěšností, převážně měřenou jako průměrný prospěch studentů v prvních ročnících vysokých škol. Ta se v různých studiích liší, ale pohybuje se kolem hodnoty 0,35 (taktéž převzato z *Psychologie* od Atkinsonové), v přepočtu na všechny studenty včetně těch, kteří se na vysokou školu nedostali, pak 0,50.

V českém prostředí začala takto zaměřené testy vytvářet společnost Scio v 90. letech minulého století. Dala testům přímo název Obecné studijní předpoklady (OSP). Na svých webových stránkách uvádí, že jí byly inspirací právě testy SAT, ACT, ale i GRE (General Recording Examinations, vytvářené v ETS) a TSA (Thinking Skills Assessment, test užívaný ve Velké Británii).

Test Obecné studijní předpoklady má následující části: verbální, analytická, kvantitativní. Vnitřní konzistence testu se pohybuje kolem 0,90. Scio dokládá, že korelace mezi jejím testem a testem SAT je kolem 0,75, že tedy oba testy měří přibližně shodné konstrukty a že tedy obhajoba užívání testu SAT se může vztáhnout i na test Obecné studijní předpoklady.⁴⁷

Průkazné analýzy predikční síly testu OSP v českém prostředí zatím chybějí. Scio se o určité, zatím málo přesvědčivé analýzy pokusilo na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze.⁴⁸

Test OSP je testem „tužka–papír“ s uzavřenými položkami. Test SAT prošel v roce 1994 zásadní revizí, kdy se stala jeho součástí též esej a do matematické části byly zařazeny otevřené úlohy. Tyto úpravy sice mohou vést ke snížení vnitřní konzistence testu, ale zvyšují jeho validitu obsahovou a zřejmě i požadovanou validitu predikční (viz podkapitola 4.6).

Uvedené testy studijních předpokladů mají ambice predikovat studijní úspěšnost na jakémkoliv typu vysoké školy bez ohledu na obsahové zaměření a bez ohledu na poměr mezi možným počtem přijatých a počtem uchazečů (obdobně pro testy studijních předpokladů zadávané uchazečům o střední školu platí, že jejich výsledky budou dobře predikovat úspěšnost ve studiu na jakékoliv střední škole, resp. každé takové, která výsledky z těchto testů bere jako důležité kritérium pro přijetí). Je zřejmé, že uvedená očekávání nemůže dobře naplnit žádný potenciální test a že ani publikované korelační koeficienty nemohou být dostatečným argumentem pro užívání výsledků testu jako výhradního kritéria přijímacího řízení na jakémkoliv oboru vysoké školy. Pro jejich obecné pojetí je proto i Atkinsonová označuje jako „testy obecné inteligence“ a sami tvůrci testů se snaží jejich vztah k testům inteligence prokazovat. Scio např. uvádí, že korelace mezi testem OSP a IQ testem užívaným Mensou ČR (podle ukázek

⁴⁷ Viz https://www.scio.cz/download/SAT_vs_OSP_soubezna_validita.pdf

⁴⁸ Viz <https://www.scio.cz/o-vzdelavani/analyzy-a-studie-spolecnosti-scio/predikce-uspesnosti2.asp>